

Duální biologická terapie současný pohled

PAVEL WOHL
IKEM

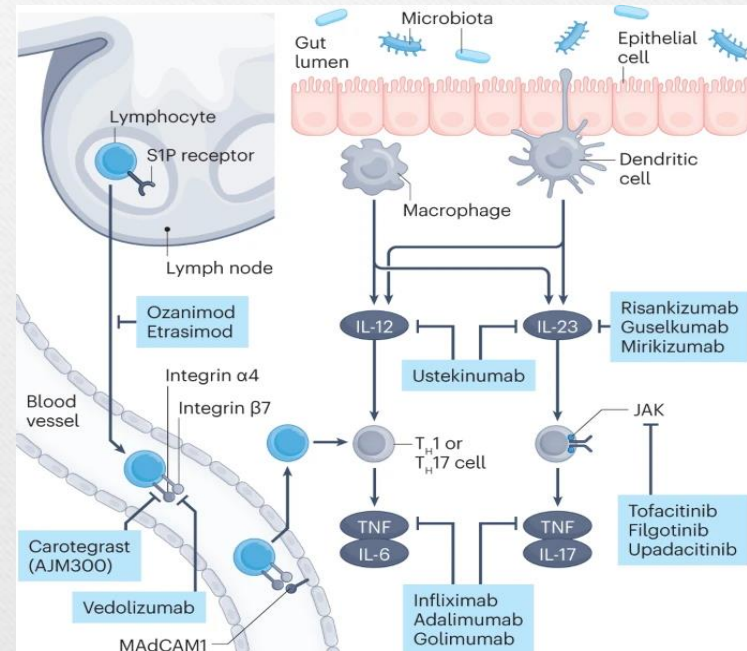
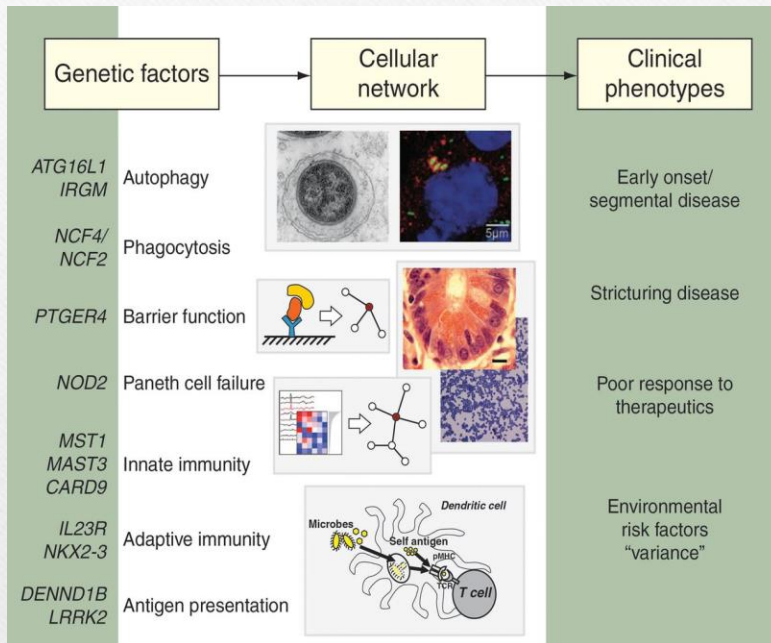
Úvod

- Idiopatické střevní záněty (IBD) jsou heterogenní autoimunitní střevní onemocnění, jejíž etiologie není zatím jednoznačně objasněna.
- Mezi IBD řadíme Crohnovu chorobu (CN) a ulcerózní kolitidu (UC).
- Tzv. nedeterminovaná kolitida stojí na pomezí CN a UC.
- V širším smyslu mezi ně navíc můžeme řadit i mikroskopické kolitidy.
- Incidence UC v ČR je 3–5/100 000, prevalence 21–47/100 000.
- Incidence CN je v ČR 1–2/100 000, prevalence 11–22/100 000.
- Předpoklad: v 2030 až 78 000 !

Patogeneze IBD

- UC a CN vznikají v důsledku porušení geneticky determinované slizniční rovnováhy mezi mohutným imunitním systémem střeva a obrovským luminálním antigenním potenciálem mikrobiálním a potravinovým. Různé fenotypové projevy IBD

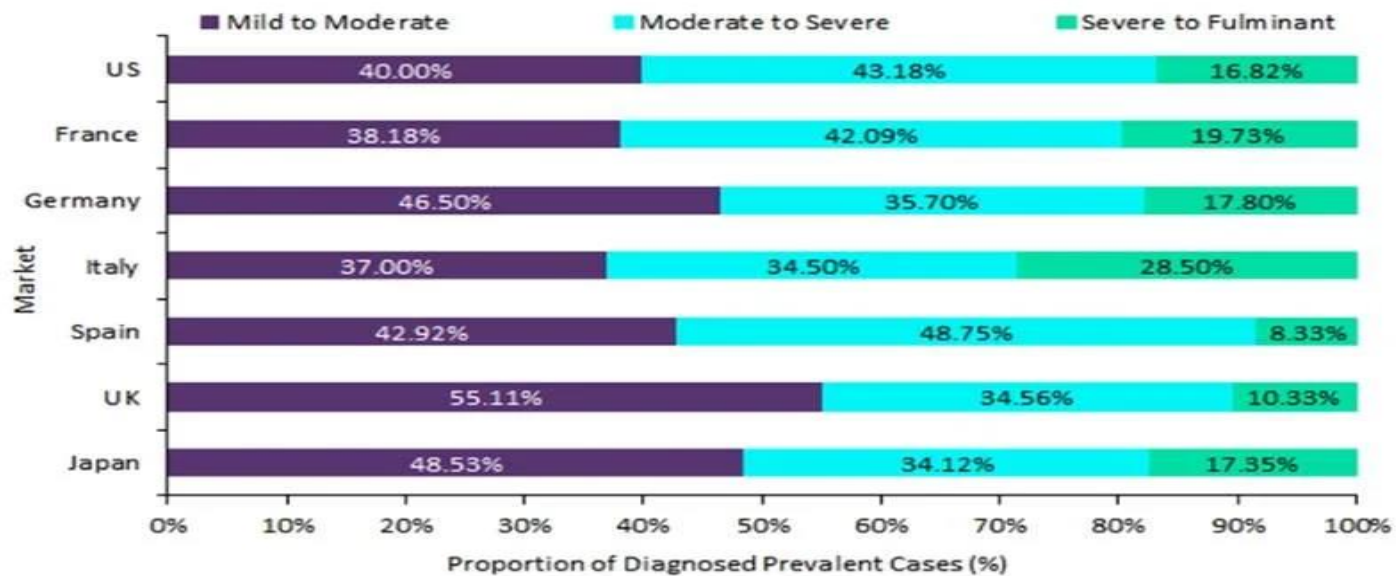

Klinický obraz IBD

	Typical UC features	Typical CD features
Clinical	• Frequent small-volume diarrhea with urgency • Predominantly bloody diarrhea	• Diarrhea accompanied by abdominal pain and malnutrition • Abdominal mass • Perianal lesions
Endoscopic and radiological	• Diffuse superficial colonic inflammation • Involvement of rectum, but this can be patchy • Shallow erosions and ulcers • Spontaneous bleeding	• Discontinuous transmural asymmetric lesions • Mainly involving ileum and right-sided colon • Cobblestone appearance • Longitudinal ulcer • Deep fissures
Histopathological	• Diffuse inflammation in mucosa or submucosa • Crypt architecture distortion	• Granulomatous inflammation • Fissures or aphthous ulcers can be seen; often transmural inflammation
Serological markers	• Antineutrophil cytoplasmic antibodies	• Anti-<i>Saccharomyces cerevisiae</i> and other antibodies to microbial antigens

Kolik je těžkých průběhů IBD ?

Figure 1: 7MM, Diagnosed Prevalent Cases of CD by Severity, Both Sexes, All Ages, 2016

- **ASUC** - acute severe ulcerative colitis - 1 ze 4 nemocných (až 34%)

EXTRAINTESTINÁLNÍ KOMPLIKACE

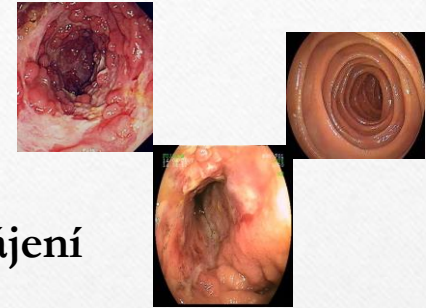
součástí závažnosti IBD i rozvahy

Classification of EIM

Extraintestinal immune-related manifestations of IBD	• arthritis• erythema nodosum• pyoderma gangrenosum• aphthous stomatitis• iritis/uveitis	• the same pathogenic mechanism• associated with intestinal inflammatory activity
Autoimmune disorders associated to IBD	• ankylosing spondylitis• primary sclerosing cholangitis• polymyositis• primary biliary cirrhosis• alopecia areata• thyroid disease	• major susceptibility to autoimmunity• independent of IBD
Extraintestinal complications	• osteoporosis• biliary/urinary lithiasis• anemia• tromboembolic events• amyloidosis• fatty liver	• metabolic or anatomical abnormalities due to IBD• inflammatory activity• medication use• poor nutrient intake/absorption

Terapie a CD

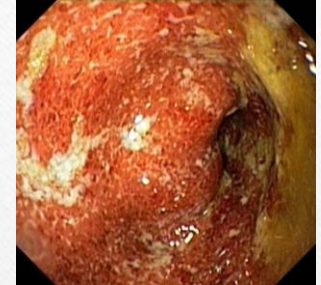
modifikace průběhu onemocnění – časné zahájení
BT - střevní i mimostřevní problematika

- Léčba spočívá v navození klidové fáze (remise), v terapii relapsů a léčbě komplikací. Enterální a parenterální terapie. TPN
- **Rizikové onemocnění CN v mladém věku, s postižením tenkého střeva (nejen terminálního ilea) nebo s těžkým postižením orální části GIT u CN a také perianální postižení**
- Klinická odpověď - mukózní hojení – modifikace choroby
- Většina strategií je směřována na CN, UC se dá vyřešit chirurgicky

Terapie a UC

modifikace průběhu onemocnění – časné zahájení
BT - střevní i mimostřevní problematika

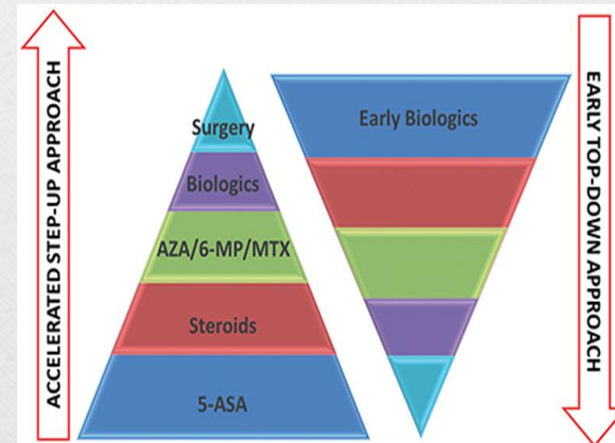
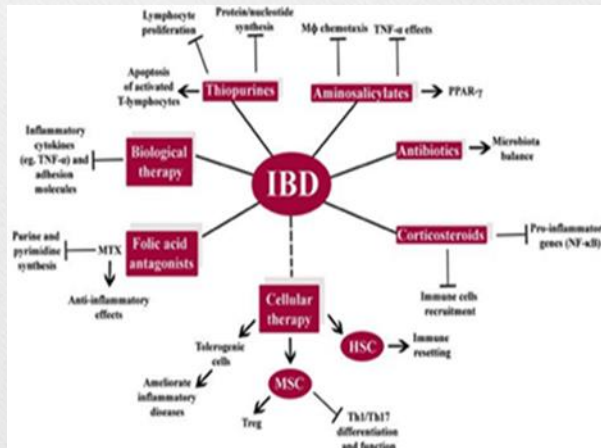
U UC jsou rizikovými faktory těžšího průběhu :

- pozitivní rodinná anamnéza
- mužské pohlaví
- refrakterní proktitida, extenzivní kolitida, trvání choroby déle než 10 let
- přítomnost PSC. (PSC-UC)
- vysoká zánětlivá aktivita onemocnění a nutnost kortikosteroidů nebo hospitalizaci
- **Klinická odpověď - mukózní hojení – modifikace choroby**

Současná léčba IBD

- Terapie - kortikoidy, imunomodulátory a 5-ASA...
- BT představuje jeden z největších pokroků současné klinické gastroenterologie. Z širšího pohledu rozumíme BT aplikaci látek přirozené povahy, které tlumí specifická místa zánětlivé reakce. Časné podání BT

Indikace BT

CN: Střední a vysoká aktivita CN

Peri-anální píštěle

Kortikodependentní průběh CN

UC: **Střední a vysoká aktivita**

Záchranná terapie u UC s vysokou aktivitou

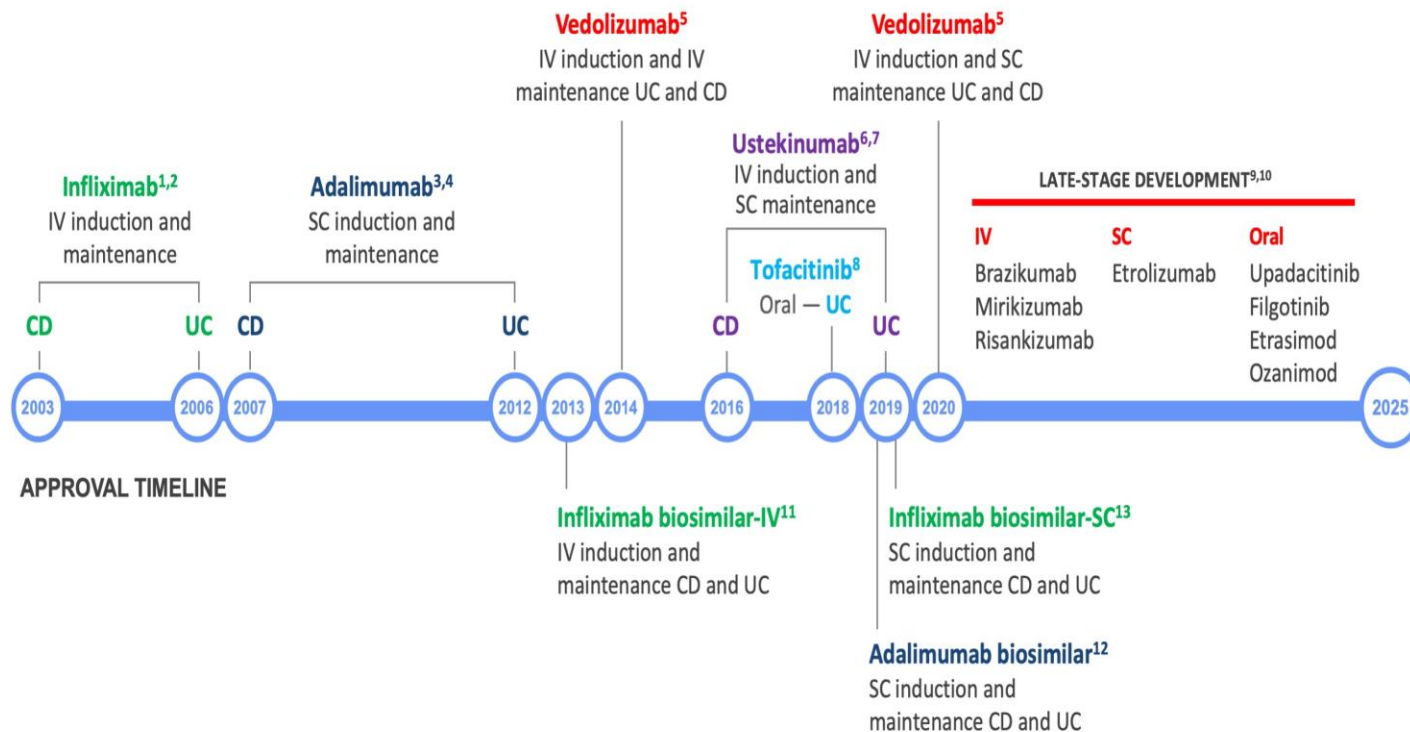
Kortikodependentní průběh UC

Mimostřevní indikace :

pyoderma gangrenosum, erytéma nodosum, leukocytoklastická vaskulitida)
oční (iridocyklitida, recidivující episkleritida) kloubní (enteropatická artritida
koincidující ankylózující spondylitida, sakroileitidou, revmatoidní artritida

Advances in IBD therapy have provided patients and healthcare providers with a wealth of treatment options

CD, Crohn's disease; IBD, inflammatory bowel disease; IV, intravenous; SC, subcutaneous; UC, ulcerative colitis.

1. P&T Community. 21 May 2003. 2. P&T Community. 9 Mar 2006. 3. Abbott. 11 Apr 2012. 4. Abbott. 30 Aug 2012. 5. Takeda. 28 May 2014. 6. Johnson & Johnson. 11 Nov 2016. 7. Johnson & Johnson. 21 Oct 2019.

8. Pfizer. 1 Aug 2018. 9. Pérez-Jeldres T, et al. Front Pharmacol. 2019;10:212. 10. Rawla P, et al. J Inflamm Res. 2018;11:215-26. 11. Cision PR Newswire. 10 Sep 2013.

12. Sandoz. 27 Jul 2018. 13. Nadpara N, et al. Dig Dis Sci. 2020;10.1007/s10620-020-06471-4.

A. Crohn' disease

Naïve luminal CD, induction (bio-native, post OP)	and maintenance (NB: best strategy: using the same agent)	Prior response to infliximab (LOR)	Prior failure to Anti-TNF agents (1-2x) (PNR)	Prior failure of Vedolizumab	Age >65 , comorbidities (safety aspects data)	Pregnancy (based on current data)	Extraintestinales manifestations	Fistulizing disease
IFX *	ADA	ADA	USTE	IFX	USTE VEDO	CZP	IFX	IFX *
ADA*	USTE USTE IFX VEDO	VEDO USTE	VEDO	USTE ADA	ADA CZP IFX	IFX ADA	ADA CZP	ADA *
VEDO	CZP	CZP		CZP		VEDO USTE	USTE USTE	USTE CZP
CZP							VEDO	VEDO

Based on AGA technical review (Singh *et al.*, 2021) and recommendations and meta-analyses mentioned previously in the article; * ideally in combination therapy with azathioprine or methotrexate (or antibiotics, for fistula) , mostly for a duration of 6 months. LOR, loss of response; PNR, primary non response. Disclaimer: overall low certainty of evidence (GRADE) due to serious imprecision, intransitivity.

IFX, infliximab ; ADA, adalimumab; CZP, certolizumab pegol; USTE, ustekinumab; VEDO, vedolizumab

B. Ulcerative colitis

Naïve luminal UC, induction (bio-native,)	and maintenance (NB: best strategy: using the same agent)	Prior response to infliximab (LOR)	Prior failure to Anti-TNF agents (1-2x) (PNR)	Prior failure of Vedolizumab	Age >65 , comorbidities (safety aspects data)	Pregnancy (based on current data)	Extraintestinales manifestations	Pouchitis (based on current data)
IFX*	VEDO	GOL	USTE	IFX	USTE VEDO	IFX	IFX	VEDO
VEDO	IFX	ADA	VEDO	USTE	GOL GOL IFX ADA	ADA GOL	GOL	ADA
USTE							ADA	IFX
GOL	GOL USTE	USTE VEDO		ADA		USTE VEDO	USTE	USTE
ADA	ADA						VEDO	GOL

Based on guidelines, national recommendations and meta-analyses mentioned previously in the article; * ideally in combination therapy with azathioprin (or antibiotics, for fistula). Disclaimer: overall low certainty of evidence.

IFX, infliximab; ADA, adalimumab; GOL, golimumab; USTE, ustekinumab; VEDO, vedolizumab

Nežádoucí účinky terapie

- Alergické reakce závažné 1%, (5-13%)
- Malignity (hepatosplenickým lymfom, kožní nemelalomové až 4x vyšší riziko)
- Infekce TBC 110/100000, HBV
- Seps, absces, oportunní infekce Autoimunitní NÚ, kloubní, kožní...až 20 % Lupus-like, psoriasiformní, zvýšení autoprotilátek..
- DBT kolem 30 %, SAE kolem 5 %

Hodnocení léčby a nežádoucí účinky

- Indukční fáze 8-12. týden
- Klinický obraz, CRP, calprotektin, ASCA...
- Zobrazovací metody - sonografie, endoskopie, MR...
- CD indexy SES-CD/ CDEIS, UC- MAYO skóre

Predikce

- CD – PATH (pouze v USA, klinické serologické genetické, NOD2)
- CD8 lymfocyty IBD 1 a IBD 2 – IBD 1 agresivnější průběh
- CDST - Clinical Decision Support tool - stanovení 5 prediktorů u léčby vedolizumabem
- Genové signatury, regulační dráhy T lymfocytů

Současnost a poněkud méně naplněná očekávání

- Současná léčba je stále ne - moc efektivní ...
- Klinická remise „jen“ u 50 %
- Celkem až 50 % v průběhu času ztratí odpověď na BT
- Roční ztráta odpovědi 20-30 % nemocných
- 20 % nemá odpověď na indukci

Intenzifikace BT

Zjištění příčiny zhoršení/ relapsu – infekce ?

Zkrácení doby

IFX : 8 týdnů – 6 týdnů

ADA : 14 dnů - 7 dnů

VEDO: 1 M, sc. 1 T

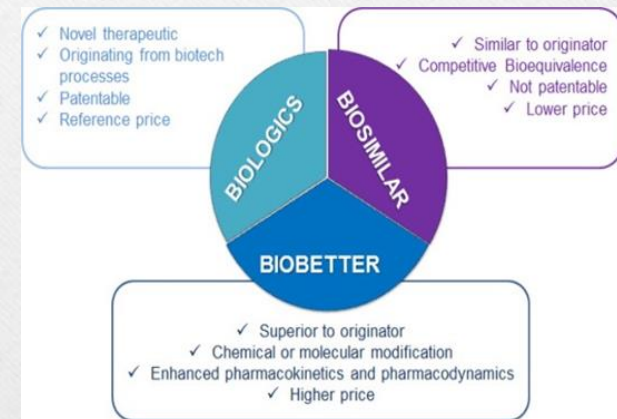
Navýšení dávky

IFX : 5 mg /kg --- 7,5 mg/kg 10 mg/kg

ADA : 80 mg

Kombinace obou

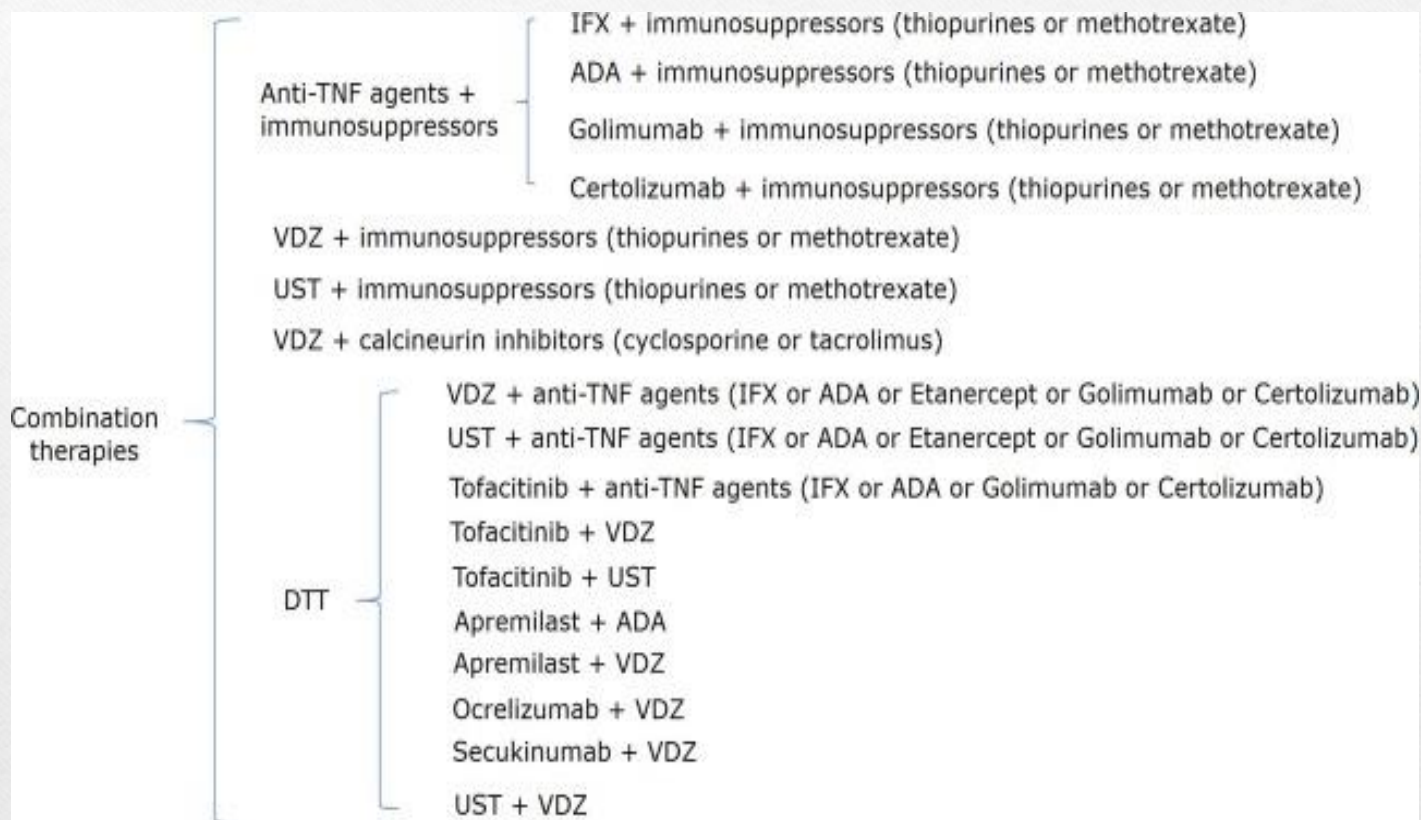
- Jiná léková skupina anebo převedení na **biobetter** : IFX i.v. na IFX s.c.

Duální terapie

2007 první studie s DBT

Sands et al. TNF + antintegrin

Možnosti DT a DBT

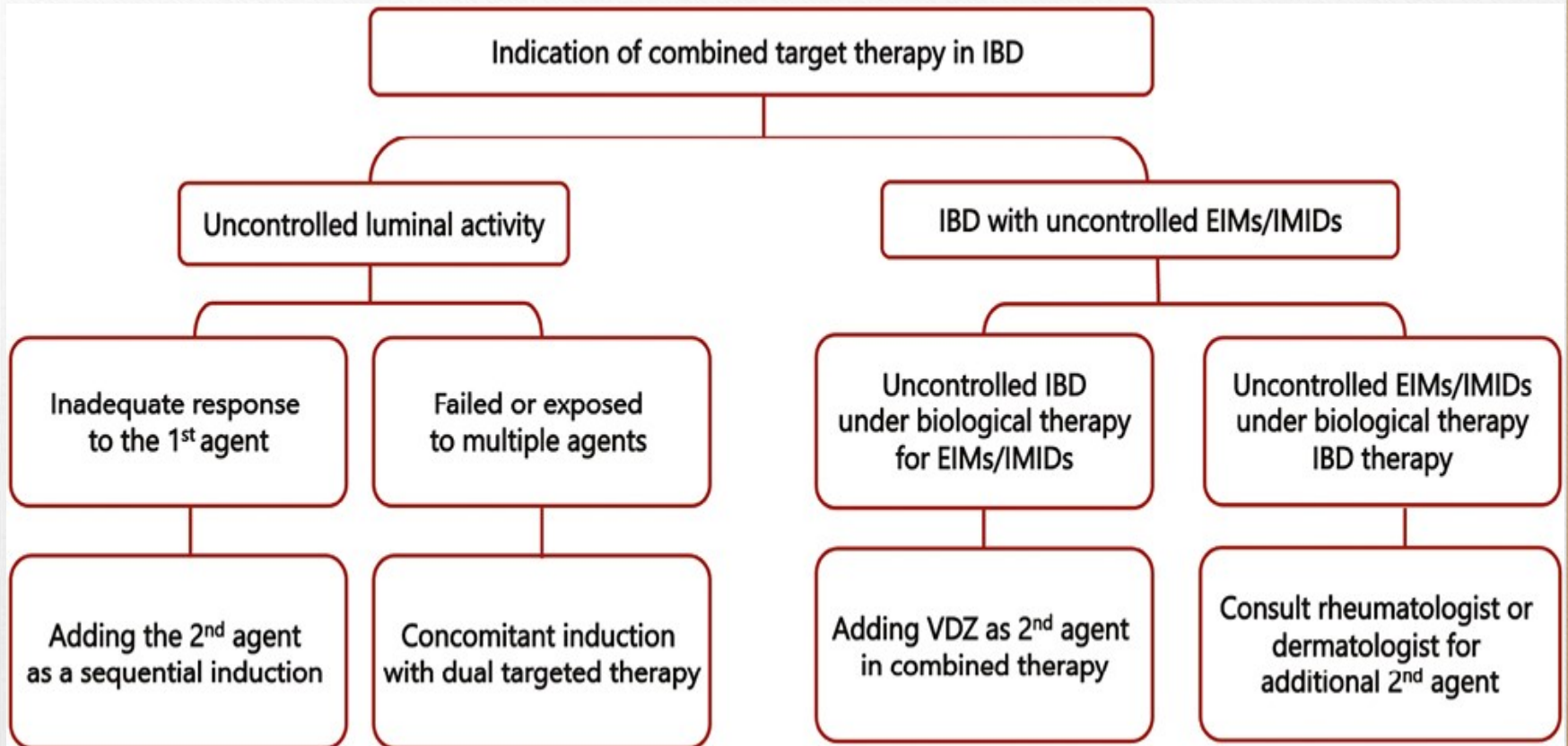
- **Biologické a inovativní molekuly**
 - 1) kombinace 2 nezávislých mechanismů (TNF + AZA)
 - 2) kombinace s překryvným mechanismem TNF s JAK nebo anti-IL 12/23 nebo IL 23
 - 3) částečný překryv TNF nebo anti- L-12/23 s antiintegriny nebo modulátory S1P
 - 4) komplementární mechanismus za současného akceptovatelného bezpečnostního rizika

Kombinace DBT – současné možnosti

Table 2. Possible combination therapy options in IBD

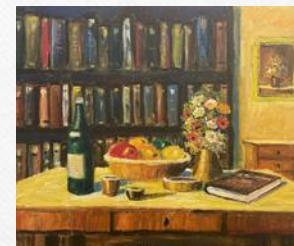
	Anti-TNF	Selective anti-integrin	Anti-IL 12/23	Anti-IL 23	Systemic JAK inhibitor	Local JAK inhibitor	S1P1 modulator
Anti-TNF	—	Yes	? Yes	?	No	Yes	? Yes
Selective anti-integrin	Yes	—	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Anti-IL 12/23	? Yes	Yes	—	—	? No	Yes	?
Anti-IL 23	?	Yes	—	—	No	Yes	?
Systemic JAK inhibitor	No	Yes	No	No	—	No	? Yes
Local JAK inhibitor	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	—	Yes
S1P1 modulator	? Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	—

Indikace DBT

DBT

účinnost

	VEDO + UST	TNF+VEDO	TNF +USTE	VEDO + TOFA
Klin. odpověď	80 %	50 %	44 %	-
Klin. remise	57 %	29 %	57 %	-
Endo odpověď	76 %	58%	33 %	67 %
Endo remise	25 %	25 %	33 %	-
Nežádoucí účinky	18 %	19 %	-	-

DBT

studie 2024

- **Sands, 2007 CD** n= 79
IFX + NATA v 2, 6 a 10 T 15%, 23% a 36 %
- **Colombel 2022 CD** n=55
VEDO + ADA+ MTX, klinická remise 54 %, endoskopická 34 %
- **VEGA - Feagen 2023** n= 214 UC
GUS + GOL W12 klinická odpověď 83 %, endo 49 %
- **DUET CD i UC** 715 + 550 pacientů
výsledky 2024

Závěr

- Biologická léčba zlepšuje a ovlivňuje průběh nemocných s IBD (slizniční hojení a setrvalá hluboká remise)
- Anti TNF - infliximab- stále nejdůležitější a nejúčinnější biologikum a to i v kombinaci
- Duální biologická léčba u refrakterních onemocnění a EIM
- Nejčastější kombinace : Vedolizumab + Ustekinumab a Infliximab + Vedolizumab
- Časná léčba IBD - modifikace průběhu onemocnění

Ale na zázračnou léčbu nejen v léčbě IBD čekáme.....